

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 455/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. M. a I. M., obaja bytom W., R., zastúpených advokátkou Mgr. M. B., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 70/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. a I. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2010 doručená sťažnosť J. M. a I. M. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou Mgr. M. B., ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 70/2005.

2. Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli, že 13. apríla 2005 podali na okresnom súde žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením spoločnej veci a prikázaním časti veci za náhradu proti J. Š. (ďalej len „žalovaný“). Napriek skutočnosti, že konanie trvá viac ako 5 rokov, vo veci nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté. Podľa názoru sťažovateľov je doterajší postup súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 70/2005 poznamenaný prietahmi v konaní, na základe čoho žiadajú, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že v konaní došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal okresnému súdu vo veci konať, priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právného zastúpenia.

II.

3. Podľa l. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo pravnickych osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa l. 48 ods. 2 ústavy každy má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov. Podľa l. 6 ods. 1 dohovoru každy má právo na to, aby jeho zaľežitost bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná. ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišností (napr. II. S 55/98).

4. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

5. Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažovateľmi namietaný postup okresného súdu, ktorým boli podľa nich spôsobené zbytočné prieťahy a porušené nimi označené práva.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená. Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z vyhodnotenia doterajšieho priebehu konania pred okresným súdom, ktoré začalo doručením žaloby sťažovateľov 13. apríla 2005 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením spoločnej veci

a prikázaním časti veci za náhradu. Po oprave návrhu a zaplatení súdneho poplatku bolo vo veci nariadené prvé pojednávanie na 7. september 2005, ktoré bolo pre neúčasť žalovaného odročené na 2. november 2005. Súdu sa opakovane nepodarilo doručiť žalovanému predvolanie na pojednávanie, v dôsledku čoho prešetroval jeho pobyt prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky i Obvodného oddelenia Policajného zboru Š.. Na pojednávaní uskutočnenom 23. januára 2006 za účasti sťažovateľov a žalovaného nariadil okresný súd znalecké dokazovanie v odbore stavebníctva, odvetví pozemné stavby a oceňovanie nehnuteľností. Znalecký posudok bol okresnému súdu doručený 22. mája 2006. Po vyjadrení sťažovateľov k znaleckému posudku okresný súd nariadil pojednávanie vo veci na 6. september 2006, na ktorom vyhlásil rozsudok, ktorým zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k predmetnej nehnuteľnosti v súlade s návrhom sťažovateľov. Proti rozsudku okresného súdu sa 23. októbra 2006 odvolal žalovaný, sťažovatelia 31. októbra 2006 podali návrh na vydanie doplňujúceho rozsudku. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku a vyjadrenie k odvolaniu. Spis okresného súdu sa na krajskom súde nachádzal v období od 29. novembra 2006 do 20. marca 2007, keď ho krajský súd vrátil bez rozhodnutia ako predčasne predložený okresnému súdu. Okresný súd vydal 1. októbra 2007 doplňujúci rozsudok, proti ktorému podal žalovaný opätovne odvolanie. Po vyjadrení sťažovateľov k odvolaniu bol spis opätovne predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd nariadil pojednávanie vo veci na 19. máj 2008. Právny zástupca žalovaného oznámil listom krajskému súdu, že žalovaný zomrel 27. apríla 2008 a požiadal o zrušenie termínu nariadeného pojednávania a prerušenie konania do právoplatného prejednávania dedičstva po nebohom, čomu krajský súd vyhovel a uznesením z 20. októbra 2008 konanie prerušil. Dedičské konanie bolo právoplatne ukončené 18. decembra 2008 a predmet sporu nadobudla do svojho vlastníctva dcéra zomrelého H. F., rod. Š. Krajský súd nariadil pojednávanie vo veci na 10. marec 2009, na ktorom uznesením rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd nariadil pojednávanie na 22. jún 2009, pojednávanie odročil na neurčito a účastníkov vyzval na uzavretie mimosúdnej dohody. Na pojednávaní uskutočnenom 7. septembra 2009 okresný súd nariadil vo veci vykonanie ďalšieho znaleckého dokazovania. Súdna znalkyňa predložila okresnému súdu znalecký posudok 15. marca 2010 a na

požiadanie okresného súdu podala vo veci aj odborné vyjadrenie. Ďalšie pojednávanie vo veci okresný súd nariadil na 9. jún 2010. Pojednávalo sa v neprítomnosti žalovanej, súd vypočul znalkyňu i právneho zástupcu sťažovateľov, ktorý požiadal o poskytnutie primeranej lehoty na uzavretie mimosúdnej dohody. Okresný súd nariadil pojednávanie na 4. október 2010.

6. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (m. m. II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie všeobecného súdu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa jeho rozhodnutia (m. m. III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

7. V súdnom konaní, v ktorom podľa sťažovateľov malo dôjsť k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa spis v období od novembra 2006 do marca 2007 a v období od mája 2008 do marca 2009 nachádzal na krajskom súde (sťažovatelia prietahy v konaní na tomto súde nenamietali). V druhom označenom období došlo na krajskom súde v dôsledku úmrtia žalovaného k prerušeniu konania, čo malo bezprostredný vplyv aj na celkovú dĺžku konania na okresnom súde. Napriek tejto skutočnosti možno úkony v uvedenom konaní považovať za vykonávané v primeraných lehotách. Ústavný súd zastáva názor, že úlohou každého súdu je postupovať v konaní v jednotlivých veciach v primeraných lehotách, pričom pozornosť nemôže venovať iba vybraným veciam, ale všetkým jemu zvereným veciam rovnocenne.

8. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietali, že vec je jednoduchá, keďže sa týka zrušenia podielového spoluvlastníctva majetku a takýto predmet konania má stabilnú právnu úpravu a jej výklad a použitie sú ustálené v judikatúre všeobecných súdov, ako aj ESLP. Ústavný súd naopak zdôrazňuje, že právnu a faktickú zložitosť riešenia vlastníckych práv

k nehnuteľnostiam nemožno vylúčiť. Svoju úlohu pri určení vlastníckeho vzťahu k nehnuteľnosti tak môže zvyčajne splniť po podaní znaleckého posudku. Tak to bolo aj v uvedenom prípade, keď okresný súd opakovane požiadal súdneho znalca z odboru stavebníctva, odvetvia pozemných stavieb a oceňovania nehnuteľností o vypracovanie znaleckého posudku a vypočul ho aj v rámci pojednávania vo veci.

9. Ústavný súd nezistil dôvod na prijatie sťažnosti a jej prípadné vyhovie v súvislosti s doterajšou dĺžkou konania okresného súdu. Z predloženej sťažnosti zistil plynulý postup okresného súdu, ktorý smeroval k rozhodnutiu vo veci samej. Okresný súd poskytol sťažovateľom lehotu na uzavretie súdneho zmieru, o ktorý účastníci konania prejavili záujem. (Podľa zistení na okresnom súde konanie vo veci je právoplatne ukončené, keďže účastníci konania uzavreli na poslednom pojednávaní uskutočnenom 4. októbra 2010 súdny zmier, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. októbra 2010; pozn.)

10. Ústavný súd z predloženej sťažnosti zistil plynulý postup okresného súdu, ktorý smeroval k rozhodnutiu vo veci samej a už pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že argumentácie a dôkazy sťažovateľov nepreukázali v čase podania ich sťažnosti takú intenzitu možného porušenia základného práva nimi označeného v petite na to, aby prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie.

11. Sťažovatelia podali 23. marca 2010 predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, v ktorej poukázali na neefektívnosť konania okresného súdu. Predsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi č. 1 SprV 7/2010 z 20. apríla 2010 uviedla, že uskutočnila podrobný rozbor priebehu konania a uskutočnených úkonov v danej veci, na základe ktorého dospela k záveru, že sťažnosť nie je opodstatnená.

12. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné

kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

13. Doterajšia dĺžka konania vedeného okresným súdom (viac ako 5 rokov, v rámci ktorých sa vec opakovane nachádzala na krajskom súde, kde došlo v dôsledku úmrtia účastníka konania aj k prerušeniu konania), s prihliadnutím na charakter veci a skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu je právoplatne ukončená, vylučuje, aby konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 9 C 70/2005 bolo možné pokladať za konanie so zbytočnými prietahmi.

14. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti nepovažoval ústavný súd postup okresného súdu za taký, ktorý by mohol byť východiskom na vyvodenie záveru o príčinnej súvislosti s možným porušením základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Neprichádza preto podľa názoru ústavného súdu do úvahy, aby doterajší namietaný postup okresného súdu signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí návrhu na ďalšie konanie ako porušenie označených práv sťažovateľov.

15. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, nezaoberal sa už ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2010